

פה בארץ חמדת אבות

מילים: מוריס רוזנפלד

תרגום/נוסח עברי: ישראל דושמן

לחן: הרמן צבי ארליך

פה בארץ חמדת אבות,
תתגשמןה כל התקוות,
פה נחיה ופה נצר,
חיי זהר חיי דרור,
פה תהא השכינה שוהה,
פה תפרח גם שפת התורה.
נירו ניר, ניר, ניר,
שירו שיר, שיר, שיר,
גילו גיל, גיל, גיל,
כבר הנצו נצנים.
נירו ניר, ניר, ניר,
שירו שיר, שיר, שיר,
גילו גיל, גיל, גיל,
עוד יבואו זרעונים.

הסיפור שמאחורי השיר

אחד משיריה המפורסמים של הגמנסיה העברית.

"היה זה בחופשת פסח תרע"ב (1912).

תלמידי הגמנסיה עמדו לצאת לטיול לקראת היציאה החליטו המורה לזמרה **חנינא קרצ'בסקי** והמחנך **ישראל דושמן** להכין שיר לכת מעודד שיהיה כעין המנון לטיול.

קרצ'בסקי בחר לשיר הטיול מנגינה שאינה שלו אולם היתה מפוסמת מאוד באותם ימים."

שיר זה מושר עד היום וכולו תהילה לארץ ישראל המתחדשת ולגימנסיה העברית הראשונה ששפתה עברית.

"פה בארץ חמדת אבות" אשר לחנו הגיע מן הגולה כ"שיר הגלות", חזר אליה בלבוש חדש ואופטימי ובשינוי קל. בגולה שרו "שם בארץ..." , וכאן "פה בארץ".

הצעות לפעילויות - במליאה

שאלות לדיון

- האם לדעתכם השיר רלבנטי גם היום? במה כן? במה לא?
- בשיר מופיעה השורה "תִּתְגַּשְׁמְנָה כָּל הַתְּקוּוֹת" מהן לדעתכם התקוות שאליהן התייחס כותב השיר בשנת 1912?
- כאשר אנחנו קוראים היום את השיר לאלו תקוות אנחנו מתכוונים?
- האם התקווה ליצור "חַיֵּי אֲשֶׁר חַיֵּי דְרוֹר" רלבנטית גם היום? למה הכוונה חיי דרוור?
- "פֶּה תִּהְיֶה הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה פֶּה תִּפְרָח גַּם שְׂפֵת הַתּוֹרָה", מדוע השפה והתרבות הם, לדעתכם, חלק מהגשמת ההתיישבות בארץ?
- מהי משמעות השורה "כָּבֹד הַיְצוּ נִיֻּצָּנִים"? האם היא מתייחסת לעולם הצומח או שניתן לראות בו משמעות נוספת?

הצעות לפעילויות

בקבוצות

לפניך מגוון משימות אותן ניתן לחלק בין הקבוצות השונות:

- "לשכתב" את השיר ולהתאימו לתקופתנו מבחינת האווירה, הלך הרוח והתרבות בארץ.
- ליצור כרזה המשקפת את מימוש התקוות בשיר אז - בעת כתיבתו - והיום.
- "לתרגם" את השיר לשפה עכשווית מבלי לשנות את תוכנו.
- לכתוב איגרת מחורזת למחברי השיר בה תעדכנו אותם כיצד מתממשות תקוותיהם בדיוק 100 שנים לאחר כתיבת השיר (השיר נכתב ב1912).
- לכתוב שיר המתאים למדינת ישראל היום - ברוח השיר "פה בארץ חמדת אבות".

במליאה (לאחר הצגת התוצרים)

- איזו משימה התאימה לשיר יותר מכול?
- מהי "רוח המנהיגות והחלוציות" הנושבת מן השיר?
- באיזו מידה היא תואמת / לא תואמת את הרוח היום?